

NOTĂ EXPLICATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Ca urmare a mai multor evenimente de ordin obiectiv, ca adoptarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 27 din 25.11.2010, prin care au fost declarate neconstituționale prevederile art. 7, alin. (1), lit. h) și n) din Legea cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 1104-XV din 06.07.2002 și art. 8, alin. (1) și (2) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007, examinarea recomandărilor Comitetului MoneyVal al Consiliului Europei vis-a-vis de situației în acest sens, precum și urmare a unor ajustări a aplicării practice a normelor legale în acest sens, a apărut oportunitatea modificării și completării Legii nr. 190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, a fost reformulată noțiunea de „persoană expusă politic” pentru a putea fi identificată aceasta.

De asemenea, pentru a corespunde celor 40+9 recomandări FATF a fost reformulate noțiunile de „*tranzacție sau activitate suspectă*” și „*persoane expuse politic*”. Suplimentar au fost introduse noțiuni de „*persoane fizice care exercită funcții publice importante la nivel internațional*”, „*persoane fizice care exercită funcții publice importante la nivel național*”, „*membrii direcți ai familiilor persoanelor expuse politic*” și „*asociați apropiați ai persoanelor expuse politic*”.

Pentru a acoperi toate sectoarele inclusiv financiar bancare și nebanca și profesii de specialitate, a fost extinsă lista entităților raportoare.

În special a fost introdusă noțiunea de „*participanți profesioniști pe piața financiară nebanca, cu excepția asociațiilor de economii și împrumut, care dețin licență de categoria A*”, care conform prevederilor art. 4, alin. (2) a Legii nr. 192-XIV din 12.11.98 privind Comisia Națională a Pieței Financiare cuprind emitenții de valori mobiliare, investitorii, asigurații, organizațiile de autoreglementare pe piața valorilor mobiliare, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule din Republica Moldova, membrii asociațiilor de economii și împrumut, clienții organizațiilor de microfinanțare și participanții profesioniști la piața financiară nebanca.

De menționat că, asociațiile de economii și împrumut de categoria A nu au fost incluse deoarece aceste asociații acordă împrumuturi numai membrilor săi, care pot fi numai persoanele fizice din unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi în care este înregistrată asociația.

La fel, în contextul implementării Recomandărilor FATF, și celei de-a IX specială a fost introdusă obligația Serviciului Vamal de a prezenta informația relevantă ce ține de circulația valutei.

De asemenea, în conformitate cu prevederile Glosarului Recomandărilor FATF a fost introdusă ca entitate raportare și companiile de leasing, care în ultimii ani au devenit o ramură a sectorului financiar al țării și un element indispensabil de finanțare.

Monitorizarea activităților și tranzacțiilor suspecte prin intermediul companiilor de leasing va stimula excluderea achitării salariului „în plic”, care persistă la majoritatea agenților economici, aducând prejudicii considerabile Bugetului de Stat.

În vederea corespunderii recomandărilor 10 și 5 FATF au fost reformulate prevederile articolelor 6 și 7 ale legii nominalizate.

Deoarece prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 25.11.2010 art.8 a fost declarat neconstituțional, s-a operat înlocuirea acestuia cu unul nou, care corespunde normelor constituționale, dar și standardelor internaționale în domeniu.

Astfel, operațiunile în numerar mai mari de 100 mii lei vor fi raportate Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pentru monitorizare.

Această normă derivă din prevederile Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, care prevede monitorizarea operațiunilor în numerar mai mari 15 mii euro, însă deoarece prevederile art. 10, pct. 5) a Legii nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi prevede sancțiuni pentru operațiunile cumulative lunar în numerar mai mari de 100 mii lei, atunci s-a optat la același quantum și pentru legea nominalizată.

Pentru a avea dreptul de a emite ordine și recomandări în scopul executării Legii nr. 190-XVI din 26.07.2007 au fost completate art. 9 și 10 al legii nominalizate, fiind indicate care anume instrucțiuni și ghiduri urmează a fi aprobate. De asemenea, ca organ de supraveghere a fost înlocuit Serviciul Vamal cu Camera de Licențiere, în contextul supravegherii sectorului „jocuri de noroc”.

Ca urmare a recomandărilor Comitetului MoneyVal privind stabilirea în cadrul legislativ a identității Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor ca unitate specializată nemijlocit în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova, a fost constituit un nou capitol cu titlul „Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor”.

Acesta cuprinde norme ce țin de statutul și atribuțiile nemijlocite ale Serviciului precum și modul de organizare.

La fel, conform prevederilor expertizei Consiliului Europei în cadrul măsurilor de prevenire a fost stabilit termenul de 5 zile pentru sistarea tranzacțiilor sau activităților suspecte identificate. Totodată, a fost stabilită și procedura de prelungire a acestui termen care are loc în baza încheierii judecătorului de instrucție.

De asemenea, în același context, în tot textul legii (cu excepția art. 11) sintagma „Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției” a fost înlocuită cu sintagma „Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor”.

**Director al Centrului pentru Combaterea
Crimelor Economice și Corupției**

Viorel CHETRARU